

POETA HOIEK

Gizona kartzelan sartu dute
Zer esan du?
Zer egin du?
Sementzat ogia eskatu du.
Eta poeta, eta poeta
etxean gelditu da atea itxita.
Gizona zigorrez jo dute
Zer esan du?
Zer egin du?
Guztontzat ogia eskatu du.
Eta poeta, eta poeta
kalean gelditu da begiak itxita.
Gizona kartzelan hantxen dago.
Zer esan du?
Zer egin du?
Justizi apur bat eskatu zun.
Eta poeta, eta poeta
ixilik gelditu da, beldurak eraginean.
Ai poeta!
Ai poeta!
Gogorra izango da zuretzat
askatasun eguna.

EZ NAZAZU UTZI

Ez nazazu utzi, nik etzaitut utziko
ez nazazu utzi, ez, nik etzaitut utziko
Negar egingo duzu ilunabarrean
bainan piztuko zera eguna argitzean.
Ez nazazu utzi...
Amets egingo duzu ilunabarrean
libre jarriko nautela eguna argitzean.

BOST OGEI URTETAKO

Bost ogei urtetako
dontzeilatxo bat
oian daukat gaixorik.
Oilio bat ere hil diot bainan
ez tauka mejoriarik.
Beste bat ere
hilen nioke
jeiki epaleid oietik.
Ai hau penaren pena,
penaren pena,
zer izango dut gehiago?
Sudurra ere luzatu zait
kokotza baino behegera.
Nere etxean
naiko luteke
lenbailen hilla banengo.

EUSKALERRI NEREA

Euskalerrri nerea ezin zaitut maite
bainan nun biziko naiz zugiandik aparte
Anaien arpegian
begirada otza,
bihotz-berotasuna
izaten da motza.
Arratsaldeak beti dakarren trixtura
neretzat izaten da bakardade hura,
nunbait ase nairik begiak.
Balio al du nere egiak?
Bidea aukeratzean
gelditu nai nuke nere lurrean.
Ezin erabakiak esantako itzak
pauso ilunak ditu gizonen bizitzak,
neurri zuzen baten bearrak
lotutzen dizkit nere indarrak.
Erreka zabal garbia
zuzan egon bedi gure argia.
Urruti joan ezkerre berriz etortzean
nolako zulo beltza nere bihotzean.
Egin dezagun aurrera,
gera hortan saiatuko gera.
Trixtea etxerik eza.
Lurrak emango dit bere babesa.
Egun bakoitzak badu bere zer egiña,
justiziko bide bat denontzat berdiña
Denon artean izanik
ezin ukatu gure lanikan.
Ilunpetako jarduna
eriotzak pakez beteko duna.

PERU GUREA

Peru gurea Londres-en
zingulun-larrak ekarten
hura handikan etorri arte
guztiok dantza gitezten.
Ai hori egial!
zingulun zangulun Maria.

Kaponak daude erretzen,
oilaskoak mutiltzen,
eztin hark asko orai pentsatzen
onela gerala dantzaten.
Ai hori egial!
zingulun zangulun Maria.
Nagusia Bitoria-n
plazako ostatu berrian
osoro larrugorrian
sartu zait saski-erdian.
Ai hori egial!
zingulun zangulun Maria.
Neure mutiltxo txikia
hik esan uen egia
medikuarekin dantzaten zela
nere emazte Maria.
Ai hori egial!
zingulun zangulun Maria.

MAITEAZ GALDEZKA

Eranegun goizetik maitea zen hilla.
Kalera irten nitzan Jainkoaren billa
nerekin aurrez-aurre espika zedilla,
beingoiz utzi zezala zeru gol ixilla.
Zutaz, malte, egiña dut galde (bis).
Bakardade aundi bat neukan bihotzean,
negar egiten nuen zutaz oroitzean.
Galdere egin nuen etsipen hotzean
«gizonok nora goaz mundutik hiltzean».
Orduak pasa ziran, ezer ez nun entzun.
Nik ez dakit, maitea, konprenditzen dezun...
Arratsaren ilunak eguna bildu zun,
Jainkoak ifundikan etzidan erantzun.
Etxeruntz joela pentsatzen nuan
«Jainkoa ez da bizi gizonen ondoan,
urruti zegok hura han bere zeruan
gu bakarrik utzirik umezuriz munduan».

GAUA

Ai gauda, zer dezu,
zer dezu ixiltasunean?
Trixte jartzen dezu bihotza
iluntzen diguzu gogoa bakardadean.
Haizeak negar egiten du
itxaso mututik gelditzen da zu etortzean.
ai gauda, zer dezu,
zer dezu ixiltasunean?
Zuk oroi arazten nauzu
gu bizi geran mundu hau ere iluna dala.
Beldur, gorroto, gaiztakeria
ta injustizi asko badirala.
ai gauda, zer dezu,
zer dezu ixiltasunean?
Bainan gauze amets egiten det
biar goizean mundua ohea izango dala,
gizonen gau beltzean
pake, itxaropen ta maitasun berri bat
piztuko dirala.
Gizonen gau beltzean
sua itzaliko dala.
Gauetan, ixilllean,
argiaren promesa gizonen gau beltzean.

LORE GORRIEN BALADA

Zelai erteko lore gorriak
neguak zaputzu ditu,
neskaxaren espain eriak
zeñek laztanduko ditu.
Gure herriko baratzak dira
lorerik gabe gelditu.
Udaberriko lili garbia
gure lurrean eldua,
gaueko amets bat bezela
egunsentian galduta,
gizon dirudun baten etxean
ain gazterik uztekoa.
Loreak zeñek jarri zituen
elizako aldaretan
nagusiak ekarritako
zilarrezko ontzietan;
orain larrosik ez dut ikusten
euskalerriko kaletan.
Diruak mintzo egiten badu
neskaxaren bihotzean
birjirik autsiko dituzte
ezkontzako arratsa;
gizonak zeñek maiteko ditu
kartzelatik irtentzean.

Aizeak negar egiten badu
emendikan pasatzean,
erantzuna emango dizu
arrazoia galdetzean
zenbat pekatu ikusten ditun
euskaldunaren etxean.

FESTA BUKATZEAN

Festako gauda
zenbat trixtura dantza bukatzen danean,
paper batzuek haruntz ta honuntz
haizearen kapritxoan.
Nota galduek
pauso baldarrak
pena baten marka lurrean,
hitz puskatuak
esku bakarrik
negar ixil bat ezpaiñean.
Festako gauda
ezkilak trixte
izar bat hiltzen bihotzean,
ordu galduek
aste osoak
jarrai eta jarrai bidean.
Festako gauda
jendea dator dantza bukatzen danean,
itzal batzuek izenik gabe
denboraren kapritxoan.
Berriz zai egon
atzo bezela
maitasun baten esperotan,
aste osoak
pizikan gabe
beste festa baten bidean.

URILLAREN 28-GARREN EGUNA

San Simon eta San Juda,
joan zen uda
eta negua heldu da (bis).
Ez baletor, hobe,
bizi gera pobre
eremu latz honetan,
ez gera hain onak benetan.
Ez dugu zaldirik,
ez gera zaldunak.
Ez dugu abererik,
ez gera aberatsak.
Euskera guk dugu,
gu gera euskaldunak (bis).

AITA NUEN SALTZAILLE

Aita nuen saltzaille
ama diruen hartzaille
nere anai Bernardo
mori-herriara enragetzaille.
Neure alaba Miarrez
zer dun orrela nigarrez?
Hire jauntziak eginik tziaduen
urre gorritz eta zillarrez.
Saldu ninduen dirutan
dirutan ere aunitzetan
neunek pisa hala dirutan
eztitako bi kupeletan.

GIZA ABEREA

Makurra ta poliki, arrastaka bidean
bizkarrezurra oker serbitzuko lanean
serbitzuko lanean, bururik altza gabe,
munduan zear doa giza abera.
Eskua jaso eta haizerik eziñ heldu,
eziñ ordu igesen zatirik arrapatu,
itzalean zapaldu, marrez arrastaka,
lokatzetan atzarka giza abera.
Galdutako desio, lorearen beharra,
udaberri epelen arratsalde nabarrak,
gorputz goxatze xamur
mundua bezain zaharra,
ardo sendoenaren
alaitasun azkarra,
keak eraman ditun musikaren oarrak,
bular legun batzuen xarma eta daldarra
xarma eta daldarra
nork txukatu lezazke
giza aberaren antsi eta negarra...

NEREA-RI

Hire ahizpei esaien hik, txikia,
zerpatik ez dagoen etxean ogirik,
esaien ogia erosten dela

baina ez apirilrik
edo hire aitaren honarik.
Zetazko boza,
erretzenaren ondoko murmurio kantariak,
esan zaien
nola bizi diren
esperantzarik gabeko milla gizon doilor
dirutan amiltzen nauten hoiek.
Hire ahizpei esaien hik, txikia...

BIHOTZA

Munduak gezurra diotsu, bihotza,
gezurra bere argi indarrez.
Negarretan miña iñork aditzen,
bihotza, ez du iñork aditzen.
Dadukazun miña ixilik negar zazu,
munduak aundituko du ta
iñork ere lagun etzaitu egingo,
iñori ezer ez esan.
Zoriak bein zutaz parra egin nai balea,
eragotz, eragotz ezazu.
Barruko penak illi, ezpañetan barrea
kanporat ipini ezazu.
Parrea egizu, negarrez zauden hori,
bai ta penak irentsi ere.
Parrea egizu, zerorren parrea
ildakoen negarra da ta.

AGOTA

Argi askorrian jlink ene arreskila
beti beha entzun naiz nunbaitik zure botza.
Ardiak nun utzi tuzu? Zerentako errada
nigarrez ikhusten deizut zure begi ederra?
— Ene aitaran ixilik jin nuzu zure gana,
bihotza erdiraturik, zihauri erraitera,
khanbiatu deitadala ardien alhagia,
sekiakoz defendatu zureki mintzatzia?
— Gor niza, ala entzun dut, erran deitadazia.
Sekulakoz jin zaiztala adio erraitera?
Etziradia orhizten guk hitz eman dugula
lurrian bizi gireno alharren maitatzia?
— Atzo nurbait izan duzu ene ait-ametara
guk alhar maite dugula haien abertitzera.
Huruntaatzez alhar ganik fite ditin lehia
eta ezitien junta kasta Agotarekila.
— Agotak badiaditia badizut entzusia;
zuk erraiten deitadazut ni ere banizala.
Egundano ukhen banu demendren leifihuria
enuduzun ausarturen begila so'gitera.
— Jentetan den ederrena umen duzu Agota:
bilho holi, larzu txuri eta begi nabarra.
Nik ikhusi artzaitetan zu zira ederrena:
eder izateko aments Agot izan behar da?
— So'izu nuntik ezagutzen dien zuif den Agota:
lehen sua egiten zaio hari beharria!
bata handiago dizu eta aldiz bestia
biribil et'orotarik bilhoz ungratia.
— Hori hala balinbada haletarik etzira,
ezi zure beharriak alkar uduri dira.
Agot erranek chipiag badu beharri bata,
aitari denan diot biak bardin tuzula.

SEASKA KANTA

Amaren bularra
aurraren janari,
aurraren negarra
beti hungikarri.
Baratz honen erdian
goseak nago ni,
zure bular laztanen
antsiz ta egarritz.
Zure bular politak
zerrien jostailu,
edertasunak kontuz
gorderik behar du.
Zaude ixilik, aurre,
ez egin negarrik,
munduak ez du eta
malikoen beharrik.
Aunditzen zeranean
ikusiko dezu
ixilik egoteak
zenbat balio dun.
Segi zure bidetik
— obe da orrela,
gaiza denen gafietik
haizea bezela.
Amaren bularra
aurraren janari,
atarpe xamur hontan
lo hartu nahi dut nik.

IOI EDIGSA / HG
HG - 130 L

Dep. Leg. B. 23.770/76
33 1/3 r.p.m.

T.G. Hostench, S.
Córcega, 231-233
Barcelona(11) 197

a) POETA HOIEK
EZ NAZAZU UTZI
BOST OGEI URTETAKO
EUSKALERRI NEREA
PERU GUREA
MAITEAZ GALDEZKA
GAUA
LORE GORRIEN BALADA

b) FESTA BUKATZEAN
URILLAREN 28 EGUN
AITA NUEN SALTZAILLE
GIZA ABEREA
NEREARI
BIHOTZA
AGOTA
SEASKA KANTA